

AGRÁRGAZDASÁGI FIGYELŐ

(Gazdasági folyamatok és statisztikai eredmények)

Agrárgazdasági Figyelő
VI. évfolyam, 3. szám, 2014

2014. szeptember 30.

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő

Bojtárné Lukácsik Mónika

lukacsik.monika@aki.gov.hu

Közreműködött

Agrárpolitikai Kutatások Osztálya

Piaci Információs Osztály

Statisztikai Osztály

Pénzügypolitikai Osztály

Élelmiszerlánc Elemzési Osztály

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Főigazgató: Dr. Kapronczai István

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 217-7037

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 2063 1707

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

I. Az elmúlt negyedév legfrissebb információi.....	3
A pénzügyi és vagyoni helyzet alakulása a mező- és erdőgazdasági vállalkozásokban.....	3
Az élelmiszeripar eredményessége.....	4
Állatvágások a hazai vágóhidakon.....	5
Termelői és feldolgozói értékesítési árak.....	7
Külkereskedelem.....	11
A műtrágya értékesítés alakulása 2014 I. félévében.....	12
Mezőgazdasági gépforgalmazásunk piaci helyzete.....	13
II. Mi történt az agrárgazdaságban?.....	14
III. Szemelvények az AKI munkáiból.....	17
Rövid összefoglaló Hollandia élelmiszergazdaságáról	17
Az almatermelés helyzete Magyarországon	18
IV. Az agrárgazdaságot jellemző adatok.....	19

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

I. Az elmúlt negyedév legfrissebb információi

Az Agrárgazdasági Figyelő első fejezetében azokat az információkat közöljük, amelyekkel az elmúlt három hónapban gazdagabbak lettünk. Az ágazatot jellemző, az elmúlt három évre vonatkozó statisztikai adatokat a IV. fejezetben adjuk közre.

A pénzügyi és vagyoni helyzet alakulása a mező- és erdőgazdasági vállalkozásokban

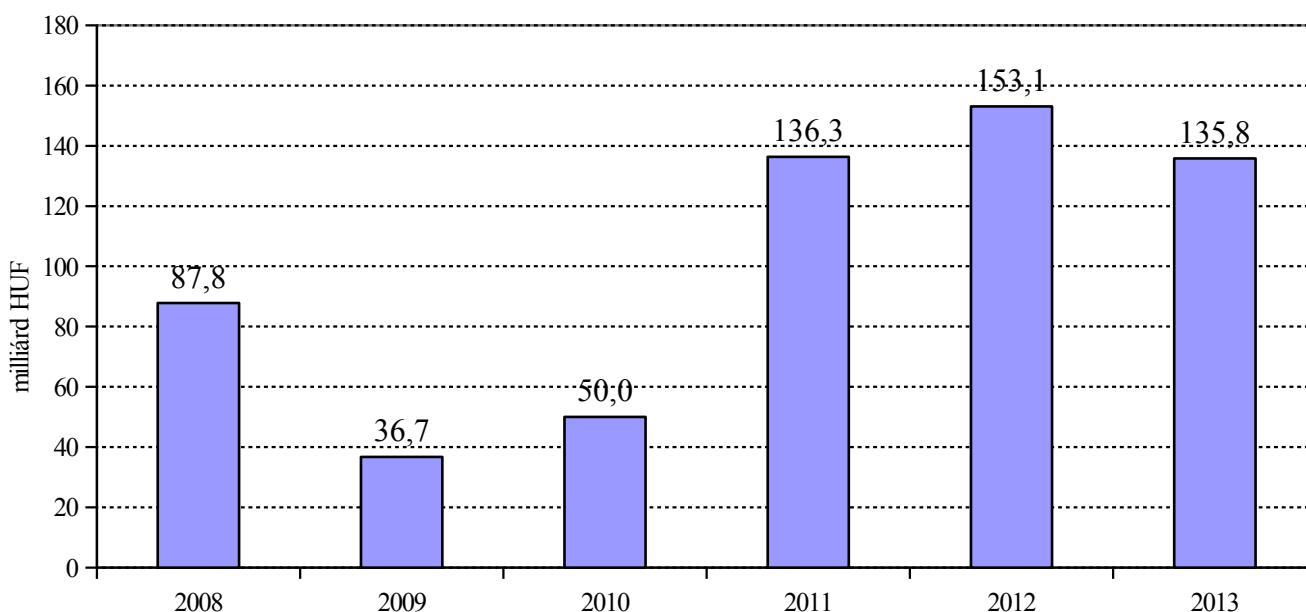
A mezőgazdasági, erdészeti, halászati és vadgazdálkodási (továbbiakban mezőgazdaság) ágazatban működő kettős könyvvitelt vezető társas vállalkozások száma 11 246 volt 2013-ban. Ez 0,8 százalékos csökkenést jelent 2012. évhez képest.

A mezőgazdasági társas vállalkozások jövedelme a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) gyorsjelentésének adatai szerint 11,3 százalékkal maradt el 2013-ban az előző évi, többéves viszonylatban is kiemelkedőnek számító 153,1 milliárd forintos eredményhez képest. Az ágazat adózás előtti eredménye először csökkent a 2008-as válság okozta visszaesés óta. A 2013. évi 135,8 milliárd forintos mezőgazdasági teljesítmény azonban nem számít rossz eredménynek, hiszen 46,4 százalékkal magasabb, vagyis csaknem másfélszerese a megelőző öt év átlagos teljesítményének.

Az adózás előtti jövedelem csökkenését az üzemi tevékenység eredményének romlása okozta. Az üzemi tevékenység 146,5 milliárd forintos eredménye 2013-ban 15,9 százalékkal maradt el az egy évvel korábbi 174,5 milliárd forinttól. A negatív előjelű változás háttérében a termelői árak 7,8 százalékos csökkenése (a növénytermesztésben 13,7 százalékos áresés, az állattenyésztésben 3,4 százalékos növekedés következett be) áll. Az árszint csökkenését a nagyobb termésmennyiségek ellensúlyozták ugyan (az összes üzemi bevétel 1,0 százalékkal nőtt 2012-höz képest), de nem olyan mértékben, mint amilyen mértékben a mezőgazdasági ráfordítások növekedtek.

Az üzemi ráfordítások 2,6 százalékos növekedése egyrészt az inputárak emelkedésére vezethető vissza (a ráfordítások árindexe 2,1 százalék volt), másrészt a felhasználás mennyiségének növekedésére. Ezen belül az anyagköltségek még nagyobb ütemben, 4,3 százalékkal emelkedtek.

1. ábra: A mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati kettős könyvvitelt vezető vállalkozások adózás előtti eredményének alakulása 2008-2013 között

Forrás: NAV gyorsjelentés alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

Az üzemi eredmények kedvezőtlen változását részben ellensúlyozta a pénzügyi eredmény javulása. A pénzügyi műveletek egy évvel korábbi 23,5 milliárd forintos vesztesége ugyanis 2013-ra megfeleződött, 10,3 milliárd forintra csökkent. Ebben a kedvező változásban a pénzügyi ráfordítások jelentős, 24,2 százalékos csökkenése játszott szerepet. A jegybank kamatsökkentési ciklusa, valamint a Növekedési Hitelprogram (NHP) hatásai egyértelműen érzékelhetők, hiszen annak ellenére, hogy a mezőgazdasági vállalkozások hosszú távú kötelezettségei közel 14,8 százalékkal növekedtek az előző évhez képest, kamat jellegű ráfordításaik 24,0 százalékkal csökkentek.

A mezőgazdaság eszközállománya egy év alatt 6,2 százalékkal bővült. Ezen belül mind a befektetett eszközök állománya, mind a forgóeszközök záró értéke 6,3 százalékkal haladta meg az előző évit. A befektetett eszközök növekedésében a tárgyi eszközök szerepe meghatározó, ezen belül a beruházások és a felújítások 5,9 százalékos növekedése érdemel említést. A forgóeszközök növekedésében különösen a pénzeszközök bővülése játszott szerepet (36,7 milliárd forintos, 21 százalékos bővülés egy év alatt), ami a gazdaságok pénzügyi tartalékának növekedést jelzi.

Az eszközállomány növekedését a saját forrás mellett a külső források bevonása is elősegítette. A saját tőke állománya 7,7 százalékkal (114,4 milliárd forinttal) nőtt, ami a 2012. évi kimagasló jövedelem eredménytartalékba helyezésének, valamint a 2013-as év pozitív mérleg szerinti eredményének köszönhető. A kötelezettségek előző évi, 2,1 százalékos növekedése az NHP-nak köszönhetően megkétszereződött, és elérte 4,5 százalékos szintet. Az állomány-gyarapodás struktúrája is kedvezőbb, mint az előző évben: 2013-ban a hosszú lejáratú kötelezettségek jelentősen növekedtek

(14,8 százalék), a rövid lejáratúak stagnáltak (0,7 százalék), miközben a szállítói állomány záró értéke 5,1 százalékkal emelkedtek, és a hátrasorolt kötelezettségek csökkentek (8,3 százalék). Összességében a társas vállalkozások forrásszerkezete tovább javult, 0,8 százalékkal nőtt a saját tőke aránya, és így csaknem elérte a 60 százalékot.

Az élelmiszeripar eredményessége

Az élelmiszeripari ágazatban (élelmiszer-, ital-, és dohánygyártás) 5075 vállalkozást tartanak nyilván a KSH TEÁOR besorolás alapján, amelyek 91 928 alkalmazottal 3 223 milliárd forint árbevételt állítottak elő, és 71 milliárd forint adózás előtti nyereséget termeltek 2013-ban.

Az élelmiszeripar alaptevékenységének eredményességét legjobban az üzemi eredmény alakulása fejezi ki. Az elmúlt öt évben ennek ingadozása jelentős volt, de pozitív változás, hogy a 2012-es 76 milliárd forinthez képest 2013-ra több mint 20 százalékkal növekedett az értéke. Ennek oka, hogy míg az üzemi bevételek 1,9 százalékkal, addig az üzemi költségek csak 1,2 százalékkal növekedtek. A jól működő vállalkozások több mint 137 milliárd forint üzemi nyereséget termeltek, ez állt szemben az élelmiszeripar egészében mért 44,7 milliárd forint üzemi veszteséggel.

Az élelmiszeripar pénzügyi eredménye – a korábbi évekhez hasonlóan – veszteséges volt 2013-ban is, de mértéke nem haladta meg a 30 milliárd forintot. A 45,2 milliárd forint pénzügyi bevételhez 75,1 milliárd forint pénzügyi ráfordítás tartozik, ennek jelentős tétele a közel 30 milliárd forint kamat és kamat jellegű ráfordítás.

1. táblázat: **Az élelmiszeripar eredménykategóriáinak alakulása 2009-2013 között**

Megnevezés	millió Ft				
	2009	2010	2011	2012	2013
Üzemi tevékenység eredménye	95 433	87 903	94 173	76 028	92 404
Pénzügyi műveletek eredménye	-40 967	-28 823	-58 985	-25 893	-29 868
Szokásos vállalkozási eredmény	54 466	59 080	35 188	50 135	62 536
Rendkívüli eredmény	-1 436	2 336	2 882	4 153	8 854
Adózás előtti eredmény	53 036	61 424	38 073	54 288	71 390
Adózott eredmény	42 883	51 087	30 328	45 915	62 727
Mérleg szerinti eredmény	457	1 267	-19 736	-2 000	18 027

Forrás: 2009-2012 NAV adatbázis, 2013 NAV Gyorsjelentés adatai alapján készült az AKI Élelmiszerlánc Elemzési Osztályán

A 14,5 milliárd forint rendkívüli bevételnek és a csak 5,7 milliárd rendkívüli ráfordításnak köszönhetően az ágazat nyereségessége (adózás előtti eredmény) több mint 30 százalékkal javult az előző évhez képest. A 71,4 milliárd forint ágazati nyereség 124,3 milliárd üzemi szintű nyereség és 52,9 milliárd forint üzemi szintű veszteség eredménye.

2010-ről 2011-re jelentős, 40 százalékos körüli visszaesés volt az adózás előtti nyereségben (a pénzügyi veszteségek miatt), de ezt követően növekedés tapasztalható, a 2013-as érték pedig meghaladja a vizsgált időszak minden évének nyereségét. Az élelmiszeripari adózás előtti eredmény növekedése azért is kedvező, mert a feldolgozóipar egészére a csökkenés jellemző. Az adózott eredményt a jóváhagyott osztalékkal, részesedéssel és az osztalékokra és részesedésre igénybe vett eredménytartalékkal korrigálva kapott mérleg szerinti eredmény 2010 óta először pozitív.

Az export árbevétel aránya az élelmiszeriparban egyre meghatározóbb, a vizsgált időszakban 8 százalékpont növekedés mutatható ki. Ennek oka többek között az árfolyamváltozás és hatása, illetve a belső piacok folyamatos beszűkülése. Vannak olyan szakágazatok is, ahol a belső értékesítést sújtják adók, az exportot nem, így változott a célpiac. Az élelmiszeripar teljes árbevételeiből az export értékesítés bevételének aránya a vizsgált időszak elején elérte a 24 százalékos szintet, de fokozatos emelkedést mutat, így 2012-ben már meghaladta a 30 százalékos szintet, és annak ellenére, hogy 2012-ről 2013-ra az ágazat árbevétele a rendelkezésre álló adatok alapján nem nőtt, az export arány így is emelkedett, megközelíti a 33 százalékos szintet. Ez az érték a teljes nemzetgazdaságban működő társas vállalkozások értékével (31,33) szinte teljesen megegyezik, míg a feldolgozóiparra – amelynek az élelmiszeripar a részét képezi – sokkal magasabb, 60 százalékos meghaladó érték jellemző, az előző időszakhoz hasonlóan. A feldolgozó iparon belül a villamos gép, műszer gyártása és a járműgyártás exportorientált, esetükben az export árbevétel aránya 90 százalékos körüli.

Tulajdonosi szerkezetet vizsgálva az élelmiszeripar export árbevételéhez legnagyobb arányban a 100 száza-

lékban külföldi tulajdonú vállalatok járulnak hozzá. Figyelemre méltó tendencia, hogy a többségében, de nem kizárólagosan külföldi tulajdonban lévő vállalatok részesedése csökkent, ezzel párhuzamosan pedig a teljesen belföldi tulajdonban lévő vállalkozások hozzájárulása nőtt, 2013-ban megközelítette a külföldi cégekét.

A vizsgált öt év alatt 16 százalékpontot emelkedett a részesedés mértéke, a 100 százalékos külföldi tulajdon esetében pedig 2012-ről 2013-ra közel 15 százalékpontnyi esés tapasztalható. Az export árbevétel összegéből a nagyvállalatok részesedése 65 százalékos körüli, a közepes méretűeké 26-28 százalékos – vizsgált évtől függően, míg a kicsik és a mikrok együtt sem érik el a 10 százalékos szintet.

Értelemszerű, hogy vállalkozási méretnél a teljes árbevételhez viszonyítva a legtöbb export bevétel – miként a legtöbb árbevétel is – a nagyvállalatoktól származik, de a külföldi tőke is jellemzően a nagyvállalatoknál van jelen. (A mikro és kisvállalkozásokra elsősorban a belföldi magánszemélyek által biztosított jegyzett tőke a jellemző, míg a közepes vállalkozásoknál a belföldi társas vállalkozásoktól származó.)

Állatvágások a hazai vágóhidakon

A vágóhidakon 44,6 ezer darab szarvasmarhát vágtak le 2014 első félévében, mindössze fél százalékkal kevesebbet, mint 2013 azonos időszakában. A vágás élősúlyban számítva 22,4 ezer tonnát tett ki, ami 3,2 százalékos csökkenés a bázisidőszakhoz mérten. A szarvasmarha vágás kétharmadát adó tehének esetében az egy évvel korábbi 29,6 ezerrel szemben 29,3 ezer darabot vágtak a 2014. I-VI. havi időszakban (-1 százalék).

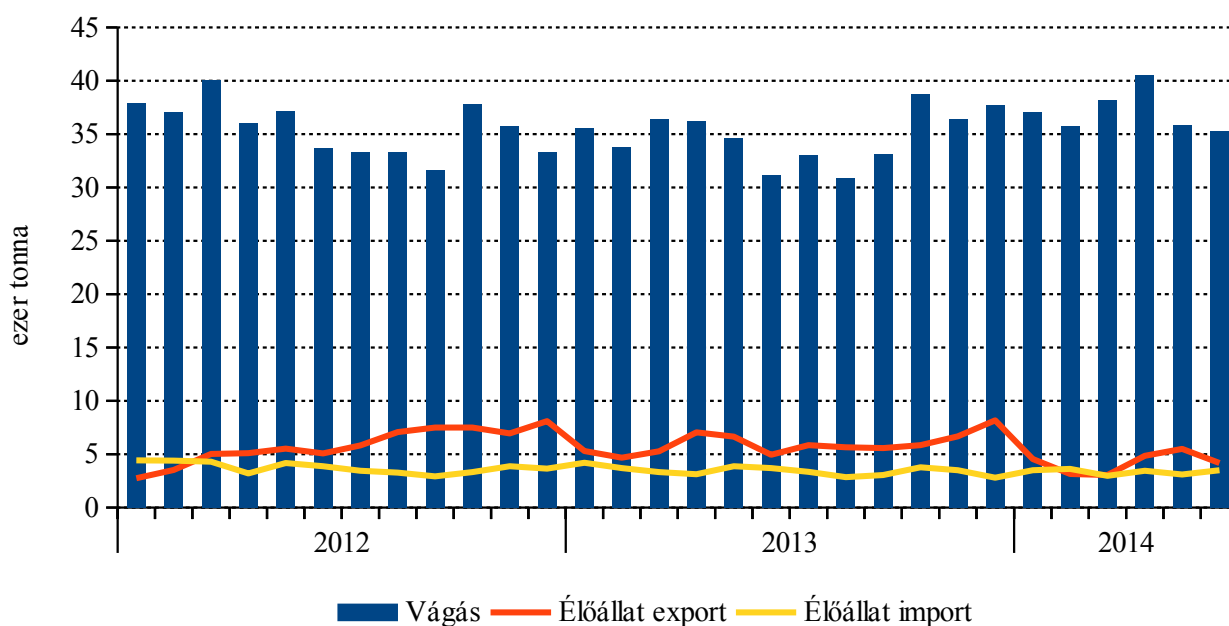
Vágósertésből 1975,5 ezer darabot vágtak 2014 első félévében, 6,6 százalékkal többet, mint a 2013 azonos időszakában. A levágott állatok élősúlya összesen 222,7 ezer tonna (7,2 százalékos növekedés), vágósúlya 179,8 ezer tonna volt. A sertésvágáson belül az anyakacák vágása 44 ezerről 36 ezer darabra csökkent az első félévben, ami több mint 18 százalékos mérséklődést jelent a 2013. január-júniusi időszakhoz képest.

2. táblázat: Élőállatok vágásának alakulása

Megnevezés	2014. január-június			2014. január-június/2013. január-június		
	darab	élősúly tonna	vágósúly tonna	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	44 568	22 437	11 459	99,5	96,8	96,9
Sertés összesen	1 975 523	222 716	179 791	106,6	107,2	107,5
ebből: anyakoca	36 026	7 722	6 167	81,6	80,2	80,2
Juh összesen	10 394	367	172	165,5	164,1	156,5
Ló összesen	112	59	35	95,7	105,8	106,6
Vágóbaromfi összesen	84 616 699	259 565	205 447	107,2	107,3	108,1
ebből: csirke	64 573 890	151 614	121 086	105,4	106,5	108,2
tyúk és kakas	1 090 539	2 598	2 025	84,1	95,6	95,8
liba	2 185 364	13 127	10 008	97,7	99,7	96,9
kacsa	13 615 312	47 327	36 807	124,7	125,1	123,2
pulyka	3 151 594	44 899	35 520	97,7	98,1	98,9

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

2. ábra: A vágóhidak sertés vágása (élősúly) és az élő sertések külkereskedelme

Forrás: AKI Statisztikai Osztály, KSH

A levágott juhek száma 66 százalékkal emelkedett 2014 első félévében az előző év I-VI. havi értékhez képest. A több mint 10 ezer darab juhvágáshoz egyenként 35 kilogrammot meghaladó élősúly tartozott átlagosan. Az anyajuhvágás meghaladta az 1900 darabot és az élősúly elérte a 96 tonnát.

A baromfivágás 84,6 millió darab volt 2014 első félévében, ami több mint 7 százalékkal magasabb az előző év azonos időszakában regisztrált értéknél. A vágóbaromfi több mint háromnegyede a vágócsirke,

amelyből 64,6 millió darabot vágtek az első negyedévben, 3,3 millió darabbal (+5,4 százalék) többet, mint a 2013-as év január-június időszakában. Vágókacsából 2,7 millió darabbal, 25 százalékkal vágtek többet, míg a liba vágás 2,3 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest 2014 első félévében. Pulykából 3,15 millió darabot vágtek a 2014. január-június időszakban, 75 ezerrel (-2,3 százalék) kevesebbet az előző év I-VI. havi értékhez viszonyítva.

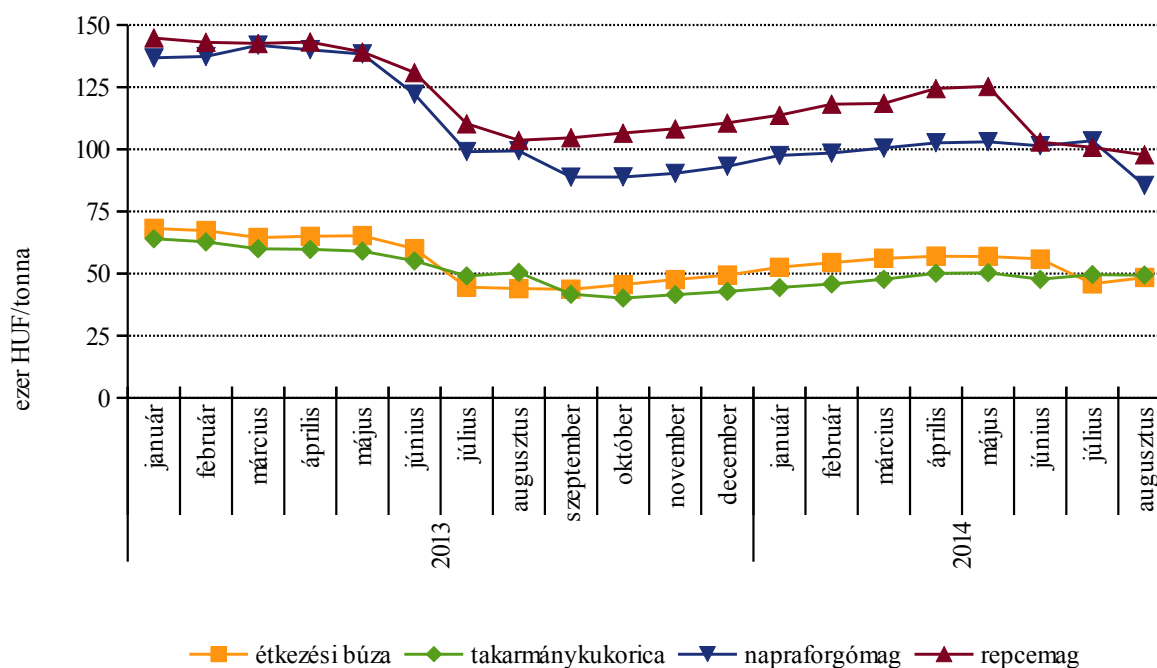
Termelői és feldolgozó értékesítési árak

Az Amerikai Egyesült Államok agrárminisztériuma (USDA) szeptember elején tette közzé a gabonafélék 2014/2015. évi szezonra vonatkozó legfrissebb piaci várakozásait. A prognózis szerint rekord kukoricatermesre van kilátás, az elemzők ugyanis a globális kibocsátást közel 988 millió tonnára jelzik, ami az előző gazdasági évit 19 millió tonnával múlná felül. Jóllehet Kínában (-5 millió tonna), Argentínában (-3 millió tonna) és Ukrajnában (-1 millió tonna) a korábban prognosztizálnál kevesebb tengerit takaríthatnak be, az EU várható termését 1,3 millió tonnával 68,3 millió tonnára (mindenkori rekord), az USA-ét csaknem 10 millió tonnával felfelé, 365,7 millió tonnára korrigálták. Az északi féltekén megkezdődött a kukorica betakarítása, és az új termés nyomására szeptemberben az öt évvel ezelőtti szintre gyengült a termés fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT), 130-135 USD/tonna sávban mozgott. A biztató uniós terméskilátások miatt Párizsban (MATIF) négy és fél éves negatív rekordot döntött a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése, amely 137 euró/tonnáig csökkent szeptember 19-én. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukoricát 2014. január-augusztus között átlagosan 48 ezer forint/tonnáért, a tavalyinál 17 száza-

lékkal alacsonyabb termelői áron vásárolták. Az idei termés ennél akár 20-25 százalékkal alacsonyabb áron léphet a piacra.

A világ legnagyobb repcetermelőjének számító Európai Unióban a hozamok jelentős javulása miatt példátlanul nagy mennyiségű, 23,5 millió tonna magot takarítottak be az idén. A párizsi árutőzsdén (MATIF) a repce-mag fronthavi jegyzése az új termés piacra lépése után 40 euró/tonnával esett június és augusztus között, azóta 320-330 euró/tonna sávban mozog. Jóllehet a közösségi kibocsátás felét két tagország, Németország és Franciaország adja, a jelenleg még kisebb termőterülettel rendelkező EU-tagországokban a repceágazat dinamikus fejlődése hosszabb távon biztosíthatja a Közösség importtól való függőségének csökkenését. Magyarországon az előző évinél 30 százalékkal több, 660 ezer tonna repcemag került a tárolókba 2014 nyarán. A következő évi termést adó vetésterületet 227,7 ezer hektárra tervezik a gazdálkodók. A repcemag különböző határidőkre szóló jegyzése – a párizsi trenddel összhangban – a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában sem mozgott az utóbbi hetekben, 92 ezer forint/tonna körül alakult szeptember közepén. Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacon – a január-augusztusi átlagot tekintve – 9 százalékkal csökkent a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 2014-ben 2013-hoz viszonyítva.

3. ábra: A főbb gabonafélék és olajmagvak havi termelői átlagára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az Európai Unióban a vágósertés termelői ára több mint 6 százalékkal maradt el 2014. január-augusztus között a tavalyi év azonos időszakának átlagárától. Ezt elsősorban az okozta, hogy Oroszország importtilalmat vezetett be az uniós élő sertésekre és sertéshúsokra. A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan az idén is követték a közösségi árak változását. A hazai termelésből származó vágósertés termelői ára 491 forint/kg hasított súly volt 2014 első nyolc hónapjában, nem változott jelentősen az előző év azonos időszakához képest. Az EU más tagállamaiból vásárolt sertések vágóhídi belépési ára 1 százalékkal volt magasabb, mint a Magyarországon hizlaltaké. A frankfurti árutőzsde jegyzései alapján a következő hetekben a sertésárak csökkenésére lehet számítani.

Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej termelői átlagára 14 százalékkal, kiviteli ára 3 százalékkal emelkedett 2014. január-augusztus között az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A kiviteli ár a tavalyi év első nyolc hónapjában 18,5 százalékkal, az idei évben már csak 8 százalékkal haladta meg a termelői árat. A két ár közeledése miatt a termelők és a kereskedők az egy évvel korábbinál 1 százalékkal kevesebb nyerstejet szállítottak külföldre a megfigyelt időszakban. A feldolgozók ugyanakkor 7 százalékkal több tejet vásároltak fel, amihez a nyerstej kivitelük 13 százalékos növekedése is hozzájárult. A tejtermékek feldolgozó értékesítési ára kisebb mértékben emelkedett, mint a nyerstej termelői ára.

A KSH adatai szerint a dobozos tej behozatala 19 százalékkal bővült 2014 első félévében, ennek következtében a hazai előállítású 2,8 százalékos zsírtartalmú tej belföldi értékesítése 12 százalékkal csökkent az év első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A sajt és túró importja az év első hat hónapjában 8 százalékkal emelkedett. Az import több mint fele Németországból származott. Németországban a sajt ára az oroszországi importkorlátozás hatására január-augusztus között átlagosan 17 százalékkal volt

alacsonyabb, mint a Magyarországon gyártott sajté, ami hozzájárult a németországi sajt- és túróimportunk növekedéséhez. A feldolgozók külföldi értékesítési lehetőségei romlottak, sajtból és túróból 2 százalékkal, dobozos tejből 5 százalékkal kevesebbet exportáltak az év első hat hónapjában, mint egy évvel korábban.

A Budapesti Nagybani Piacon az idei betakarítású, belföldi tárolási zöldségfélét a tavalyinál alacsonyabb termelői ár jellemezte: a burgonya termelői ára 21, a vöröshagymáé 17 százalékkal csökkent. A gyökérzöldségfélék (petrezselyemgyökér, sárgarépa) termelői ára átlagosan 24-27 százalékkal maradt el a 25-38. héten az egy évvel korábbitól. A sárgadinnye ára ugyanakkor 14 százalékkal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában.

Az idénygyümölcsök az idén korábban jelentek meg a kínálatban, mint tavaly. A nektarin és a szilva termelői ára egyaránt 19, az őszibaracké 14, a kajszicé 2 százalékkal csökkent, míg a málnáé 9 százalékkal emelkedett. Szakértők jó közepes kajszitermést becsültek 2014-re, az enyhe tél után a májusi viharok főleg az ország nyugati részén okoztak károkat az ültetvényekben. Becslések szerint az EU négy vezető kajszitermelő tagországának (Franciaország, Spanyolország, Olaszország, Görögország) termése az előző évinél 12 százalékkal lett több (516,7 ezer tonna) 2014-ben, de még így is 3 százalékkal elmaradt a 2008-2012. évek átlagától.

Magyarországon az enyhe tél után rekord mennyiségű őszibarackra nem, de „kiegyensúlyozott” termésre (48-50 ezer tonna) lehetett számítani az idén. Az EU négy vezető termelőjénél az őszibarack termése 10 százalékkal 1,48 millió tonnára, a nektariné 11 százalékkal 1,55 millió tonnára nőtt 2014-ben az egy esztendővel korábban betakarított mennyiséghez képest.

Magyarország szilvaexportja jelentős, ezért szilvakivitelünket kedvezőtlenül érintheti, hogy a fő exportpiacunknak tekinthető Németországban az elmúlt évek legnagyobb szilvatermésére számítanak.

3. táblázat: A fontosabb mezőgazdasági termékek termelői ára

Megnevezés	Mérték- egység	Ár		Változás (százalék)
		2013. január-augusztus	2014. január-augusztus	
Étkezési búza	HUF/tonna	51 953	49 725	95,7
Takarmánykukorica	HUF/tonna	57 640	48 014	83,3
Napraforgómag (ipari)	HUF/tonna	133 310	100 087	75,1
Repce	HUF/tonna	112 905	102 765	91,0
Vágósertés (valamennyi ka- tegória)	HUF/kg hasított meleg súly	489,9	491,1	100,2
Vágócsirke	HUF/kg élőszűly	297,6	275,8	92,7
Nyers tehéntej	HUF/kg	92,6	105,2	113,6

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: Néhány termék feldolgozói értékesítési ára

Megnevezés	Mérték- egység	Ár		Változás (százalék)
		2013. január-augusztus	2014. január-augusztus	
Finomliszt	HUF/kg	90,5	78,1	86,2
Napraforgóolaj, palackozott	HUF/liter	191,4	181,0	94,5
Sertés comb, csont nélkül	HUF/kg	898,5	944,0	105,1
Friss csirke egészben	HUF/kg	494,6	502,2	101,6
Étkezési tojás	HUF/darab	20,6	20,9	101,2
2,8% zsírtartalmú 1 l-es polytej	HUF/liter	138,0	155,5	112,7
2,8% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tej	HUF/liter	146,0	165,4	113,3
Trappista sajt	HUF/kg	1 134,2	1 238,9	109,2

Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat: Néhány belföldi termesztésű zöldség és gyümölcs termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

HUF/kg			
Megnevezés	2013. 25-38. hét	2014. 25-38. hét	Változás (százalék)
Őszibarack	286	245	85,7
Nektarin	282	229	81,2
Kajszibarack	435	425	97,7
Málna	994	1088	109,5
Szilva	203	165	81,3
Burgonya	105	83	79,0
Sárgarépa	133	97	72,9
Petrezselyemgyökér	517	395	76,4
Vöröshagyma (barna héjú)	122	101	82,7
Sárgadinnye	204	233	114,2

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: Néhány haltermék bruttó fogyasztói ára 2014. 38. héten

HUF/kg										
Megnevezés	Fogyasztói piacok						Kereskedelmi láncok (árfelmérés: szeptember 16.)			
	Bp. Fővám tér	Bp. Lehel tér	Kecskemét	Pécs	Székesfehérvár	Győr	Debrecen	Auchan-Budaörs	Tesco-Budaörs	Metro-Budaörs
Élő ponty	1 050	1 050	950	1 090	1 080	1 100	1 050	1 159	1 199	913
pontyszelet	1 600	1 680	1 800	1 795	1 750	1 810	1 600	1 899	1 899	1 485 ^{b)}
Friss bőrös afrikai harcsa filé	2 600 ^{a)}	-	2300	-	-	2 330	2 699	2 299	1 999	2 539
busa törzs	800	1 080	890	1 090	1 250	999	1 200	1 139	999	1 192
busa szelet	750	1 020	1 000	1 090	1 250	1 200	1 200	1 199	1 099	1 396
lazac filé	4600	4 800	4 400	-	-	4 445	4 000	4 999	3 999	3 161 ^{b)}

^{a)} Nyúzott ^{b)} Akciós ár

Forrás: AKI

7. táblázat: **Mezőgazdasági ráfordítások árindexei és az agrárrolló**

az előző év azonos időszaka = 100 százalék

Megnevezés	2012	2013	2014
	január-június		
Vetőmag	106,7	105,8	103,3
Energia	108,9	97,6	97,2
Műtrágya	117,3	97,4	93,1
Növényvédő szerek	108,3	103,8	100,5
Állatgyógyászat	103,8	105,2	101,2
Takarmány	99,8	122,7	85,1
Mezőgazdasági termékek termelői árindexe	100,6	112,8	88,2
Mezőgazdasági ráfordítások árindexe	105,2	106,5	95,6
Agrárrolló (termelői árindex/ráfordítások árindexe)	95,6	105,9	92,3

Forrás: KSH

Külkereskedelem

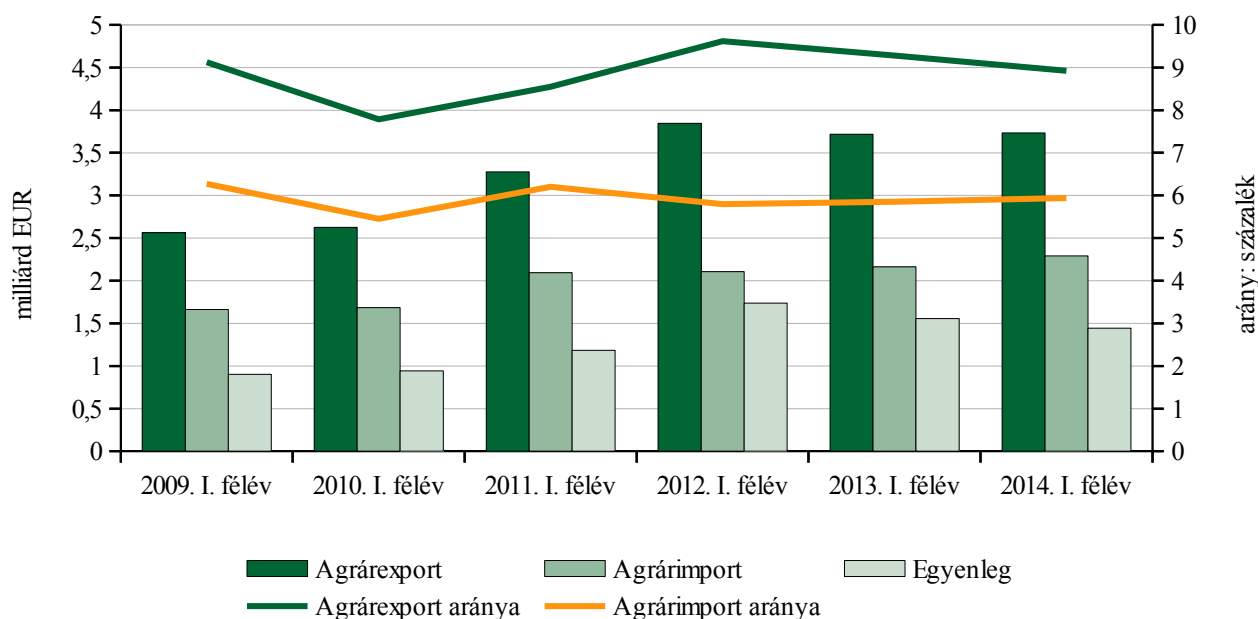
A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 3732 millió eurót, behozatalának értéke 2290 millió eurót tett ki 2014 első félévében. A kivitel értéke a 2013. első félévi szinten maradt, míg a behozatal értéke 6 százalékkal emelkedett. Az agrár-külkereskedelem aktívuma 1442 millió euró volt, 113 millió euróval, 7 százalékkal kevesebb, mint a bázisidőszakban.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek részesedése a nemzetgazdasági exportból 8,9 százalék

volt, 0,4 százalékponttal elmaradt az előző évitől, míg az import 5,9 százalékos részesedése nem változott.

Az agrár-külkereskedelmi forgalom 84 százalékát az EU-28 belső piacán bonyolítottuk. A régi tagállamok részesedése 51, az új tagállamoké 33 százalék volt.

Az EU tagországaiba irányuló agrárkivitel értéke azonos az egy évvel korábbival, a behozatal értéke 5 százalékkal nőtt, az egyenleg 997 millió eurós értéke 9 százalékkal alacsonyabb, mint 2013 első félévében volt.

4. ábra: **Az agrár külkereskedelem alakulása**

Forrás: KSH adatok alapján az AKI Statisztikai Osztályán készült összeállítás

A régi EU tagállamokba irányuló kivitel értéke 6, míg az importé 7 százalékkal nőtt. Az új tagállamok esetében a kivitel értéke 8 százalékkal csökkent, az import értéke az előző évi szinten alakult. Az EU-n kívüli országokkal folytatott agrár-külkereskedelmünk aktívuma 4 százalékkal csökkent, miután az export értéke 2,5 százalékkal, az import értéke pedig 26 százalékkal nőtt.

Agrár-külkereskedelmünk erősen koncentrált. Az exportárbevétel 50 százalékát öt, 90 százalékát húsz országba történő szállítás révén érték el. Az első öt célország Németország, Románia, Olaszország, Ausztria és Szlovákia volt. Az importoldalón hasonló a helyzet. Az első 5 legnagyobb partnerország (Németország, Lengyelország, Szlovákia, Ausztria és Hollandia) részesedése az importértékből 57, az első húsz országé pedig 95 százalék volt.

2014 első felében a legnagyobb mértékben az Olaszországba, Nagy Britanniába, Németországba és Franciaországba irányuló exportunk emelkedett a bázis időszakhoz mérten. A legnagyobb mértékű csökkenés Szlovákia, Hollandia, Románia és Oroszország esetében történt. Az orosz exportunk értéke összesen 19 millió euróval kevesebb, mint egy éve. A napraforgómag, a sertéshús, zöldségkonzerv és az élő marha kivitel esett a legnagyobb mértékben, ugyanakkor kukoricaexportunk 13 millió euróval bővült.

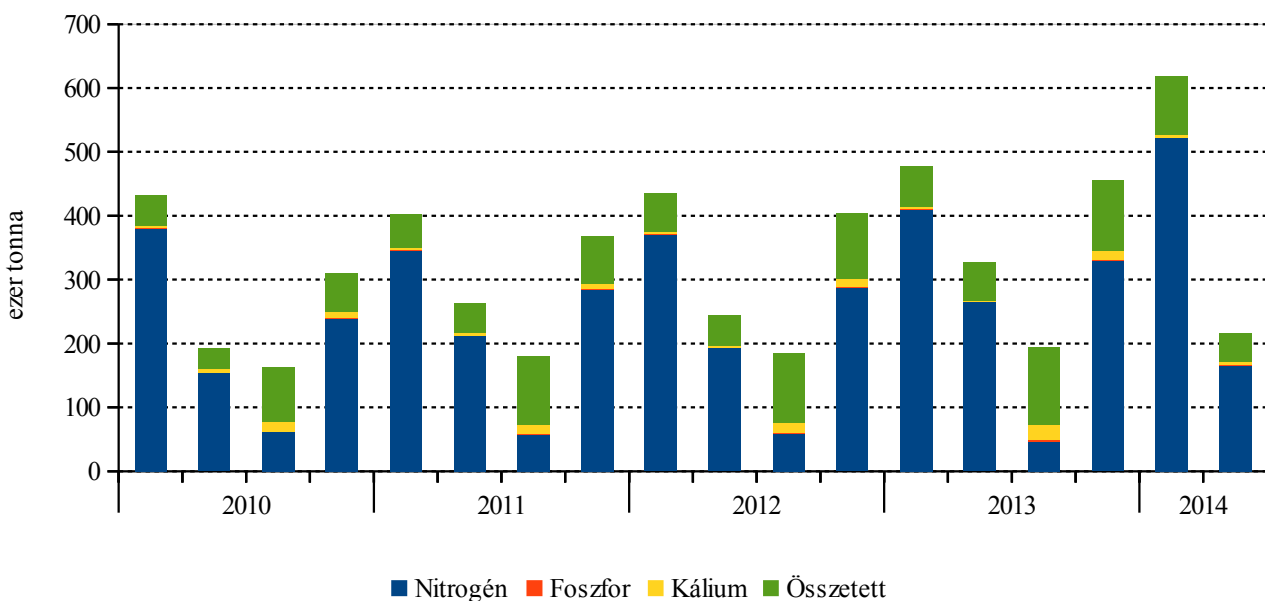
A műtrágya értékesítés alakulása 2014 I. félévében

A mezőgazdasági inputforgalmazók, természetes súlyban számolva 834 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 2014 I. félévében. A termelők által vásárolt műtrágya mennyisége 4 százalékkal több volt, mint 2013 I. félévében, de az értéke – 71 milliárd forint – 4 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban, mert az árak átlagosan 7 százalékkal csökkentek 2013 I. félévéhez képest.

A mezőgazdasági termelők által 2014 I. félévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 268 ezer tonna volt, 6 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A nitrogén hatóanyag tartalom 2, a foszfor 20, a kálium hatóanyag mennyisége 35 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az NPK hatóanyag megoszlása 80:10:10 volt.

Természetes súlyban vizsgálva, a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített 834 ezer tonna műtrágyából 698 ezer tonna egykomponensű, 135 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 84:16, meggyezett az egy évvel korábbival. Egyszerű nitrogén műtrágyából 688 ezer, kálium műtrágyából pedig 10 ezer tonna fogyott 2014 vizsgált időszakában.

5. ábra: A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyisége félévenként természetes súlyban (2010-2014)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

Az egykomponensű foszfor műtrágya értékesített mennyisége a jelentések alapján mindössze 562 tonna volt ebben az időszakban. Összetett műtrágyából 4, egykomponensű nitrogén műtrágyából 2 százalékkal fogyott több, az egykomponensű kálium és foszfáttartalmú műtrágya mennyisége megduplázódott.

Az első félév az egykomponensű nitrogén műtrágyák szezonja. A két meghatározó termék a mészammonsalétróm (MAS) és az ammóniumnitrát (AN), amelyek együtt az egykomponensű nitrogén műtrágyák közel 70 százalékát adták. A MAS értékesítés 376 ezer tonna, az AN értékesítés közel 100 ezer tonna volt 2014 első félévében.

Mezőgazdasági gépforgalmazásunk piaci helyzete

A hazai mezőgazdasági gépberuházások értéke évről-évre növekszik, 2013-ban meghaladta a 105 milliárd forintot. A Növekedési Hitelprogram mostani szakaszban már nem csak hitelt lehet felvenni, hanem lehetővé vált a lízingkonstrukció is. A Növekedési Hitelprogram maximum 2,5 százalékos kamatkondíciója jelenleg a legkedvezőbb finanszírozási forrás.

A pályázatoknak nagy jelentősége van a gépértékesítés alakulásában, idén a 2013. év végén kiírt Állattartó telepek Korszerűsítése (ÁTK), valamint a kihirdetett kertészeti pályázatok megvalósítása van folyamatban. Az első negyedévben felfelé ívelő gépforgalom után a

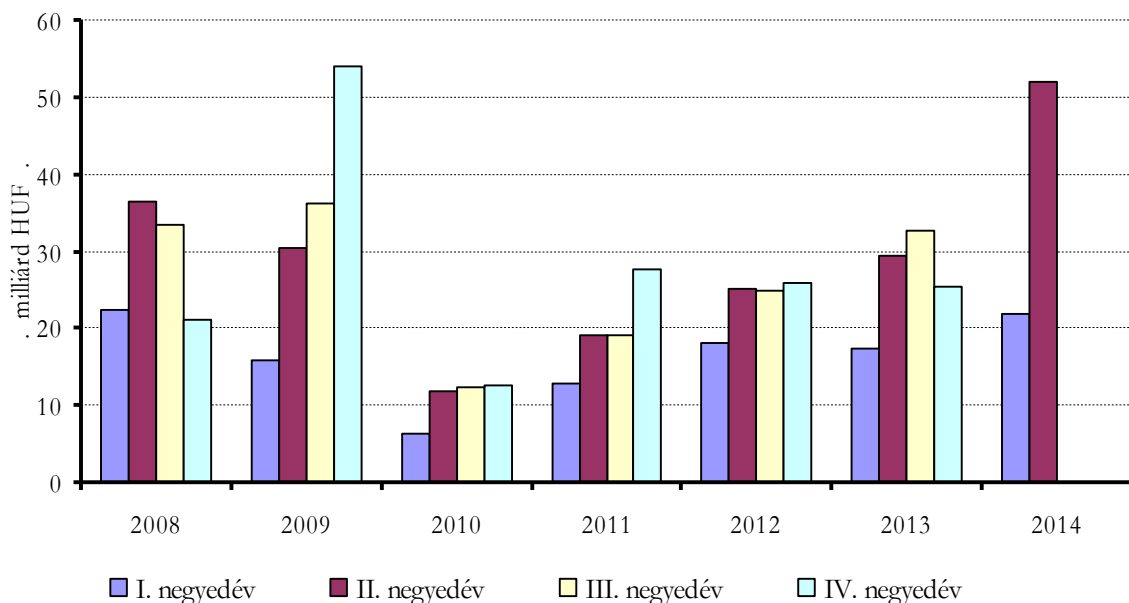
második negyedévben tovább élénkült a gépértékesítés az állattartás korszerűsítését célzó fejlesztési támogatásokat elnyerő pályázóknak köszönhetően.

Az új mezőgazdasági gépek vásárlására fordított összeg 2014. I. félévben meghaladta a 73 milliárd forintot, ami 58 százalékos emelkedést jelent a 2013. I. félévi gépberuházásához képest.

Az előző évhez képest jelentős növekedést mutat az értékesített traktorok száma. Traktorokból idén júniusig 1818 darabot vásároltak a hazai gazdálkodók, 991 darabbal többet, mint egy évvel korábban. A legjelentősebb volumennövekedés a 61-90 LE és a 91-140 LE teljesítménykategóriájú traktoroknál mutatkozott. A legnagyobb teljesítmény kategóriában (320 LE felett) viszont felére csökkentek az eladások. A traktorpiac bővülésében a Növekedési Hitelprogram mellett az is szerepet játszott, hogy a vállalkozások pénzügyi helyzete erősödött, javult a beruházási hajlandóság. A traktorok utána legtöbb beruházási forrást rendszerint az aratócséplőgépek beszerzésére fordítják a gazdaságok. A gabonakombájnból 2014 első félévében 17,5 százalékkal csökkent az értékesítés, összesen 141 darabot adtak el a hazai gépforgalmazók. A legtöbb kombájnt a 300 LE feletti kategóriában értékesítették.

Az élénkülő gépforgalom mellett az alkatrészek értékesítése is növekedett, 2014. január-június időszakában 8 százalékkal fordítottak többet alkatrészvásárlásra (18,7 milliárd forintot). A 2014. II. negyedév alkatrész értékesítése elérte az elmúlt évek rekordjának számító 2012. II. negyedévi alkatrész értékesítést.

6. ábra: A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gép értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2008-2014)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

II. Mi történt az agrárgazdaságban?

A második fejezetben az elmúlt három hónap főbb agrárgazdasági híreit közöljük egy-egy bekezdés erejéig.

Támogatások

Zöldítési követelmények

A 2015-ben induló új közvetlen támogatási rendszer számos új, kötelező elemet tartalmaz a termelők számára, amelyek közül a legfontosabb a zöldítés követelményrendszere. Magyarországnak – ahogyan minden tagállamnak – 2014-ben többlépcsős bejelentési kötelezettségnek kell eleget tennie az Európai Bizottság felé a közvetlen támogatás zöldítési eleméről. Az előkészítő munka eredményeképpen 2014. július végén hazánk teljesítette a bejelentés első fordulóját, s ezzel megalapozta a magyar zöldítési modell 2015-től alkalmazandó keretrendszerét.

Az új szabályok értelmében a gazdáknak három zöldítési gyakorlatot kell végezniük, így a növénytermesztés diverzifikálását, az állandó gyepterületek fenntartását, valamint a 15 hektár fölötti szántón gazdálkodóknak a szántóterületük 5 százalékának megfelelő kiterjedésű ökológiai célterület fenntartását.

A vetésszerkezet tervezésekor figyelembe kell venni, hogy a 10 és 30 hektár közötti szántón gazdálkodó termelőknek legalább két különböző növénykultúrát, a 30 hektár fölötti szántón gazdálkodóknak pedig három különböző növénykultúrát kell termesztelniük, a főnövényekre vonatkozó arányok betartásával.

Az állandó gyepek nyomon követése nem gazdaságonkénti kötelezettség lesz, hanem továbbra is országos szinten történik majd.

Forrás: Földművelésügyi Minisztérium

Termeléshez kötött támogatások

A kormány a Közös Agrárpolitika (KAP) reformjának keretében új elemeként bevezeti a termeléshez kötött támogatásokat. Elsősorban a munkaintenzív ágazatok összesen 1,2 milliárd euró támogatásban részesülnek 2015 és 2020 között.

Az új KAP rendszerében, a jelenleginél nagyobb mértékben kaphatnak termeléshez kötött támogatásokat a gazdák. Az alábbi ágazatok részesülnek 2015-től termeléshez kötött támogatásban:

- húshasznú anyatehén
- hízott bika
- tejhasznú tehén
- juh

- rizs
- cukorrépa
- zöldségnövények
- ipari zöldségek
- gyümölcsültetvények és bogyósok
- fehérje növények
- szemes növények
- szálás növények

A támogatási jogcímekekkel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy az elérhető támogatási összegek az aktuális forint/euró árfolyam és a bejelentkezett területnagyság vagy állatlétszám függvényében fognak alakulni.

Bővebb információ a kormány.hu oldalról letölthető.

Forrás: kormány.hu

Brüsszel leállította a sajtok raktározásának támogatását

Azonnali hatállyal leállította az Európai Bizottság az európai élelmiszerekkel szemben bevezetett orosz embargó miatt augusztus végén bejelentett támogatásokat.

A bizottság azzal indokolta a lépést, hogy aránytalanul megugrott a támogatási igények száma olyan térségekben, amelyek egyébként hagyományosan nem exportálnak sajtot Oroszországba. A támogatási rendszer leállítása a bizottság közleménye szerint óvintézkedés, ilyen ütemben ugyanis nagyon gyorsan kimerült volna a 155 ezer tonnás támogatási keret.

A támogatást szeptember 5-től lehetett igényelni. A sajtok mellett a sovány tejporra és a vajra is vonatkozott, azok tárolására pedig az év végéig a továbbiakban is lehet támogatást igényelni. A raktározási támogatás 3-7 hónapra szól, célja pedig, hogy a termelők időt nyerjenek, hogy eladatlan termékeiknek új piacokat tudjanak találni.

Forrás: MTI

Kárenyhítő juttatás

A kárenyhítő juttatás igénybevételére az alábbi feltételek együttes fennállása esetén van lehetőség:

- a termelő a kockázatközösség tagja legyen (a rendszerhez való csatlakozási szándékukat a termelők a 2012. évi egységes kérelmükön már jelezték, illetve bizonyos mérethatár felett gazdálkodók részére az agrárkár-enyhítési rendszerbe történő belépés kötelező);

- a termőföld az egységes kérelem benyújtásakor, a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésekor és a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásakor is a termelő használatában volt;
- a mezőgazdasági káreseményt, annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül az agrárkár-megállapító szervhez (megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága) bejelentette, a kárenyhítő juttatás megállapítása iránti kérelmét a tárgyév november 30-áig az agrárkár-megállapító szervhez (MVH) benyújtotta, és a kárenyhítési hozzájárulást szeptember 15-ig maradéktalanul megfizette.

Forrás: kormány.hu

Élelmiszeripar

Kecskeméten a magyar paradicsomra építenek

Egy 3,5 milliárd forintos beruházásnak köszönhetően a kecskeméti paradicsomfeldolgozó-üzem teljes műszaki, építészeti és energetikai rekonstrukciója megtörtént.

Az Univer megújult részlegében 100 százalékban magyar termőhelyről származó paradicsomot dolgoznak fel, ennek köszönhetően lehetővé válik, hogy az évszázados hagyományokkal rendelkező Kecskemét környéki kertészeti kultúra újraéledjen. A munkaigényesebb kertészeti tevékenység révén a beruházás a régióban 50-100 fő részére teremt munkahelyet a családi gazdaságokban.

Forrás: univer.hu

Fejlesztés a Sole-Mizo Zrt.-nél

A túró- és joghurtgyártást fejleszti a Sole-Mizo Zrt. egy uniós támogatással megvalósuló, 1,8 milliárd forint költségvetésű projekt keretében.

A 845 millió forint európai uniós és kormányzati támogatással megvalósuló fejlesztési beruházásnak köszönhetően új termékek kerülnek a piacra, és egyúttal érdemben javul a gyártás hatékonysága. A februárban indult és 2015 júniusáig tartó projekt során az élelmiszeripari cég házon belül olyan kutatásokat végez és technológiai fejlesztéseket hajt végre, amelyek természetes enzimek és enzimpreparátumok segítségével csökkentik a termelési veszteséget, miközben a termékek értékes beltartalma változatlan marad.

Az új termékek, valamint a gyártásukhoz szükséges alapanyagok megfelelő tárolásához a vállalkozás korszerűsíti raktározási és logisztikai informatikai rendszerét.

Forrás: magyarmezogazdasag.hu

Állattenyésztés

Új szarvasmarha telep nyílt

Csaknem 1,8 milliárd forintból új szarvasmarha telepet nyitott a fábiánsebestyeni Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.; az új telepen 720 tejlő marhát tartanak majd.

A beruházás összköltsége megközelíti az 1,8 milliárd forintot, amelyből 800 millió forint uniós támogatás. Ebből egy, a 21. századi elvárásoknak megfelelő, az országban egyedülállóan korszerű telepet építettek fel.

Az új telepen a fejőrobotokkal felszerelt két istálló mellett építettek egy silóteret, tömeg-takarmánytárolót, trágyatárolókat, tejházat, úthálózatot. A fejőrobotos technológia rendszerben a tehenek saját maguk mennek be a robotba „megfejetni” magukat, ami két-három hónap alatt megtanították őket. A robot beazonosítja őket, tisztítja, fertőtleníti a tőgybimbókat, felteszi a fejőkelyheket, analizálja a tej minőségét. Ha a minősége jó, akkor a gyűjtőtartályba kerül a tej, ha gondot érzékel, olyan tartályba, ami nem árutej. Emellett, mikor bemegy az állat a fejőrobotba, felismeri a számítógép és a teljesítményének megfelelően adja neki az abrakot.

Forrás: Agroinform

Kevesebb és drágább lesz a méz

Kedvezőtlenül alakul a mézszezon, a méhészeknek is a csapadékos időjárás okozta a legnagyobb kárt.

Magyarországon a méztermés sokévi átlaga 22-25 ezer tonna, ám az idén mindössze 17 ezer tonnára lehet számítani. A szakember szerint az alacsony termés miatti bevételkiesést az átlagosnál jóval magasabb felvásárlási árak sem ellensúlyozzák.

Forrás: MTI

Erdészet, vadászat, halászat

Jól indult a gímszarvas bika vadászata a somogyi erdőkben

A SEFAG Zrt. szántódi vadászterületén négy nagy, köztük egy kapitális trófeájú gímbikát ejtettek el.

A trítékre került gímbikák trófeái közül háromnak a súlya 10, 10,61, illetve 10,63 kilogramm, a legnagyobb 13,34 kilogramm súlyú. A későbbi bírálatok alapján ezek a trófeák a magyar ranglistán mindenképpen, a legnagyobb pedig minden bizonnyal a világranglistán is előkelő helyet foglalhat majd el.

A szakember beszámolója szerint a legnagyobb trófea külön érdekessége, hogy a most elejtett gímbika hullajtott agancspárjai négy évre visszamenőleg megvanak, ami manapság már ritkaságszámba megy. A legjobb génállománnyal rendelkező vadakat – így a most

terítékre került kapitális trófeájú bikát is – folyamatosan megfigyelik, az évenként hullajtott agancsokat igyekeznek begyűjteni, mivel ezek fontos információt nyújtanak a trófea nagyságát, fejlődését, minőségét illetően.

Forrás: somogyhir.hu

Haltelepítés

Közel 16 tonna halat telepítenek ősszel a vasi tavakba, vízfolyásokba, a program nyitányaként 2,7 tonna pontyot és amurt eresztenek a Szombathelyi Csónakázó- és Horgásztóba, valamint a magyarszecsődi tóba. A telepítést követő néhány napon tilos horgászni ezeken a vizeken.

A többi szövetségi horgászvízen az őszi ponty-és amur kihelyezés várhatóan október elején lesz. Mintegy 6-7 tonna ponty, 5-6 tonna vegyes fehér hal kerül a tavakba. Az idén augusztus végéig összesen 24,18 tonna háromnyaras, fogható méretű pontyot telepítettek a horgászszövetség kezelésében levő vizekbe. A Gyöngyös és a Pinka patakba 2 mázsa sebes pisztráng került. Az idén új jegyfajtákat vezettek be, így az eladási statisztika egyértelműen mutatja, hogy mely tavak a legnépszerűbbek a horgászok körében. Az adatok alapján a legkedveltebb – az új-perinti, a magyarszecsődi, a gersekaráti, a Vadása és a máriaújfalui – tavakban a hagyományos őszi telepítés előtt, még augusztusban terven felüli pontytelepítést végeztek.

Forrás: vasmegye.hu

Kutatás

Új trendek és kihívások az élelmezésben

A szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft 90 éve szolgálja a hazai mezőgazdaság egyik legfontosabb, stratégiai ágazatát. Az általuk nemesített fajták már a '20-as években oroszlánrészt vállaltak a modern magyar mezőgazdaság kialakulásában. A szervezet fennállásának évfordulójára rendezett eseményen a hazai agrárium jövőjéről, az előttük álló kihívásokról is szó volt.

A vetőmagok kimagasló minősége és a gabonaágazat sikere elengedhetetlen ahhoz, hogy hatékony válasz születessen a globális folyamatokra. A globális felmelegedés és a túlnépesedés problémái összetettebbé teszik a nemesítők dolgát, akiknek előre kell gondolkodniuk arról, milyen körülmények között kell majd helytállnia egy-egy fajtának, mire engedélyeztetési eljárása lezárul.

A magyar vetőmag a világ élvonalába tartozik, nincs olyan mennyiség, amely a piacon ne kelne el. Az ágazat sikere jól példázza, hogy az összehangolt kutatás-fejlesztés és a gyakorlati alkalmazás az agráriumban kimagasló teljesítményekre képes.

A gyorsan változó környezetben azok a fajták maradnak versenyképesek, amelyek a jelenlegieknél jobban tűrik a szélsőséges termesztési körülményeket. Emellett a Gabonakutató Nonprofit Kft. fokozott figyelmet fordít olyan termékekre, amelyek az egészséges táplálkozás alapanyagai, segítik a betegségek megelőzését és a diéta táplálkozást.

A Gabonakutató Nonprofit Kft. az utóbbi tíz évben 66 új fajtára és hibridre kapott állami elismerést, valamint Magyarországon és külföldi fórumokon csaknem 1400 alkalommal publikálták tudományos eredményeiket.

Forrás: MTI/FM sajtóiroda

III. Szemelvények az AKI munkáiból

Ebben a fejezetben az AKI gondozásában megjelent tanulmányok, háttéranyagok, agrárgazdasági információk fontosabb megállapításait ismertetjük.

Rövid összefoglaló Hollandia élelmiszergazdaságáról

Hollandiában a mezőgazdasággal és élelmiszeriparral kapcsolatos, fokozottan specializált és a méretgazdaságosság kihasználásának erősödésével jellemezhető tevékenységek – a 2008-ban kezdődő pénzügyi és gazdasági világválság ellenére – stabilan mintegy 10 százalékkal járultak hozzá az összes nemzeti hozzáadott értékhez és a nemzeti foglalkoztatáshoz az elmúlt években.

Az élelmiszer-, ital- és dohánytermék-gyártás a holland feldolgozóipar fontos részét képezi, a belföldi mezőgazdasági alapanyagok mellett jelentékeny mennyiségben és arányban használ fel külföldi nyersanyagokat. Az ágazatban működő cégek többnyire multinacionális cégcsoportok leányvállalatai. A világ 25 élenjáró élelmiszer- és italgyártó cégcsoportja közül 4 holland és 12 Hollandiában végzi termelése jelentős hányadát, vagy ott folytat kutatás-fejlesztést. Az ágazat termékeinek közel felét külföldön, ennek háromnegyedét az EU tagországaiban értékesítik.

Hollandia élelmiszergazdasági külkereskedelmének feldolgozottsági szintek szerinti elemzése azt mutatja, hogy az export 2000 és 2013 között mind a mezőgazdasági alapanyagtermelésben, mind az elsődleges és másodlagos feldolgozásban növekedett. Ezzel párhuzamosan az élelmiszergazdasági import is bővült, növekedésének dinamikája túlszárnyalta az exportét. Ennek ellenére az export abszolút növekedése meghaladta az importét, aminek eredményeként Hollandia élelmiszergazdasági külkereskedelmi egyenlege 2000 és 2013 között növekvő tendenciát mutatott: értékben 18,7 milliárd euróról 27,6 milliárd euróra emelkedett, azaz az ezredforduló óta közel 50 százalékkal nőtt. A feldolgozottsági fok szerint megbontott élelmiszeripari külkereskedelmi egyenlegben az elsődleges feldolgozottságú termékek mérlege stagnálást, a másodlagos feldolgozottságúak szaldója pedig jelentős növekedést mutat a vizsgált időszakban.

A holland élelmiszergazdasági külkereskedelem sikerének alapja a kiegyensúlyozott termékszerkezet.

Az ország elsősorban jól szervezett élelmiszerláncának köszönhetően tud a világ élvonalában maradni. Az élelmiszergazdasági külkereskedelem fejlődése részben annak köszönhető, hogy az európai disztribúciós központok közel fele Hollandiában található, ami sok tényező együttes hatásának következménye: Hollandia már évtizedek óta folyamatosan jelentős költségvetési forrást biztosított a disztribúciós ágazat infrastruktúrájának (út-, vasút- és csatornahálózat) fejlesztésére; előnyös elhelyezkedésénél fogva pedig (csakúgy, mint Belgium) 500 kilométeres rádiuszban 170 millió fogyasztó érhető el az országból.

Hollandia az EU negyedik legnagyobb ipari keverék-takarmány-előállító tagországa. Évi 14 millió tonna körüli takarmánytermelésének 30 százalékát a nemzetközi piacon értékesíti, amivel globális viszonylatban az elsőszámú exportőr, de emellett évi 600 ezer tonna hobbiallat-eledelt is kiszállít, amivel a világ pet food-exportőrei között is az élvonalba tartozik.

Hollandia az EU ötödik legnagyobb sörgyártója: évi 23-24 millió hektoliter sört állít elő, ami az EU összes sörtermelésének 7 százaléka. Ennek közel 70 százalékát exportálja, amivel a sörök globális kereskedelméből 16 százalékos részesedést mondhat magáénak, és ezzel a világ vezető sörexportőre.

Hollandiában az éghajlati adottságok miatt nem termesztnek sem dohányt, sem kakaóbabot, kávé és teát. Ennek ellenére az ország globális viszonylatban a dohánytermékek második legnagyobb exportőre: 2012-ben összesen 2,5 milliárd euró értékben adott el import nyers dohányból előállított dohánytermékeket külföldre. Hollandia a világ elsőszámú kakaóbab-importőre és -feldolgozója (kakaómassza, kakaóvaj, kakaópor), valamint (re-) exportőre.

Hollandia az EU legnagyobb fűszerimportőr és -exportőr országa. Bár élelmiszeripari termékeinek külkereskedelmében a fűszerek és fűszernövények relatív kisebb értéket képviselnek, az ország a világ fűszerkereskedelmének egyik legfontosabb központja, itt zajlik az őrlés, a továbbfeldolgozás, a kiszerelés és a disztribúció.

Hollandia a világ legnagyobb paradicsomexportőre és hatodik legnagyobb paradicsomimportőre. A jellem-

zően Németországból, Egyesült Királyságból és Franciaországból érkező évi mintegy 250 millió tonna paradicsom kétharmadát közvetlenül továbbértékesítik, míg egyharmada a belföldi feldolgozást követően kerül a holland és az európai piacra. A paradicsomexport döntő hányada belföldi, üvegházás termelésből származik.

Hollandia burgonyatermelése az EU élvonalába tartozik, a terményből évi 7 millió tonnát takarítanak be. Ennek ellenére Hollandia a világ legnagyobb frissburgonya-importőr országa. Az ország a friss burgonya kivitelében globális viszonylatban a harmadik helyen áll, míg a burgonya-chips, a fagyasztott és a vetőburgonya kivitelében egyaránt világelső, piaci részesedése ez utóbbiaknál 18 százalék, 24 százalék, illetve 56 százalék körüli.

Hollandia részesedése az EU dísznövénytermeléséből 31 százalék volt 2013-ban, amivel az első helyen állt a tagországok sorában. Az országban a teljes dísznövényfelület 87 százalékán tulipánt és gumós dísznövényeket termelnek. A világ virághagyma termelésének közel kétharmadát Hollandia adja.

Hollandia tejtermelése, amely a magyarországi termelés hat és félszerese, döntő részben feldolgozásra kerül. Az ország tejtermelésének 65 százalékát exportálja, elsősorban feldolgozott, magas hozzáadott értékű termékek formájában. Emellett fontos szerepe van a tenyészállatok kivitelének is.

Hollandia az EU egyik legjelentősebb sertéstartó országa, sertésállománya 12 millió egyednek felel meg 2013-ban, ebből a tenyészkocák létszáma megközelítette az 1,1 milliót. Részben olcsón hozzáférhető feldolgozó ipari melléktermékekre alapozott, költséghatékony termelés miatt az import sertéshús aránya az exporthoz képest elenyésző, annak 28 százalékára rúgott 2012-ben. Az élő sertések kivitele szintén jóval nagyobb arányú, mint az import: 2012-ben 11,4 millió élő sertést szállítottak ki 544 ezer tonna körüli összsúlyban, ezzel szemben a behozatal csupán 0,9 millió egyed volt 61 ezer tonna összsúlyban.

Hollandia baromfi-hústermelése 810 ezer tonna körül alakult 2013-ban. Ennek több mint 90 százalékát a csirkehús tette ki. Az ország csikehúsexportja és -importja egyaránt kiemelkedőnek mondható, a kivitel értéke elérte az 1,8 milliárd eurót (ezzel Brazília és az USA mögött a harmadik világviszonylatban), a behozatalé 554 millió eurót tett ki 2013-ban.

Az almatermelés helyzete Magyarországon

Az alma Magyarországon a legnagyobb mennyiségben termesztett gyümölcsféle. Termőterülete a 2002 és 2013 közötti időszakban 33 és 43 ezer hektár között mozgott, míg éves termés mennyisége többnyire 500 és 600 ezer tonna között változott a KSH adatai szerint. Ez az összes betakarított gyümölcs-termés igen nagy hányadát, 65-80 százalékát teszi ki. A 2007. évi fagykárok miatt az almatermés egyik évről a másikra 70 százalékkal esett vissza, majd 2008-ban visszaállt a 2007 előtti szintre. A tavaszi fagyok miatt 2011-ben is az átlagosnál kisebb mennyiséget, alig 300 ezer tonna almát takarítottak be. Becslések szerint 2014-ben 800 ezer tonna körüli almatermással számolhatunk, amire 1993 óta nem volt példa. A bőséges termés részben a kora tavaszi (virágzáskori) optimális időjárásnak köszönhető.

Magyarországon 200-250 ezer tonna hűtőkapacitás van, ebből legfeljebb 150 ezer tonna kapacitás alkalmas hosszú távú tárolásra. Az ipari feldolgozó kapacitás legfeljebb 400-450 ezer tonnára tehető. A belpiaci helyzet enyhítésére a friss fogyasztással és az ipari feldolgozással együtt még 150-200 ezer tonna almát kellene külföldön értékesíteni, azonban a jelentős európai almatermelő országokban is bőséges terméssel lehet számolni.

A KSH 2012. évi ültetvényfelmérése alapján elmondható, hogy az almaültetvények kor szerinti összetétele javult az elmúlt öt év során. Míg a kétéves és ennél idősebb ültetvények területe csökkent, addig a 2007. évi 38 százalék körüli részarányuk 2012-re 28 százalékra esett vissza. Részben ezzel is magyarázható az idején bőséges termés.

Friss almából 2008 és 2011 között éves átlagban 20-24 ezer tonnát exportált Magyarország. 2012-ben és 2013-ban megnőtt az almaexport, ami a gyümölcs minőségének a korszerűbb technológiai feltételek és az ültetvények fiatalítása következtében megfigyelhető javulásának köszönhető. A magyar almaexport fő célországai a közelmúltban Ausztria, Románia, Szlovákia, valamint Oroszország voltak. Az import sokkal változatosabb képet mutat: míg 2008-ban 20 ezer tonna almát hoztak be, 2011-re ez a mennyiség 85 ezer tonnára emelkedett.

IV. Az agrárgazdaságot jellemző adatok

Az Agrárgazdasági Figyelő negyedik fejezete csak táblázatokból álló, éves adatok összeállítását tartalmazza és az elmúlt 3 év összehasonlítását teszi lehetővé. Ez a rész állandó szerkezetű és minden negyedévben a legfrissebb adatok megjelenésének függvényében módosul.

8. táblázat: **A mezőgazdaság aránya a nemzetgazdaságban (2011-2013)**

Év	A mezőgazdaság részaránya			Élelmiszeripari termékek, ital, dohányáru részaránya	
	GDP-termelésben	beruházásban	foglalkoztatottságban ^{a)}	foglalkoztatottságban	exportban ^{b)}
	folyó áron, %		%	folyó áron, %	
2011	3,9	5,6	4,9	3,3	7,5
2012	4,0	5,8	5,2	3,3	8,2
2013 ^{c)}	4,0	5,7	4,9	3,4	8,1

^{a)} A munkaerő-felmérés adatai (erdőgazdálkodással együtt).

^{b)} SITC (ENSZ Nomenklatura) szerint. Nem tartalmazza az olajos magokat, állati olajokat és zsírokat, növényi olajat és zsírt, feldolgozott állati és növényi melléktermékeket.

^{c)} Előzetes adat.

Forrás: KSH, AKI

9. táblázat: **Foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági ágak szerint (2012-2014)**

Megnevezés	2012		2013		2014	
	április-június					
	ezer fő	előző év = 100%	ezer fő	előző év = 100%	ezer fő	előző év = 100%
Mezőgazdaság	203,0	111,6	201,9	99,5	194,9	96,5
Ipar	1 151,9	98,3	1 158,4	100,6	1 270,0	109,6
Élelmiszeripar	119,7	98,1	128,4	107,3	144,8	112,8
Nemzetgazdaság	3 876,2	101,8	3 931,3	101,4	4 121,5	104,8

Forrás: KSH

10. táblázat: Agrár- és vidékfejlesztési támogatások összege és forrásai (2012-2014)

Forrás	Támogatások		
	EU-s	hazai	összesen
millió HUF			
2012			
Nemzeti támogatások	-	71 394	71 394
EU társfinanszírozású támogatások	169 257	61 338	230 595
Közvetlen EU kifizetések	347 991	-	347 991
Összesen	517 248	132 732	649 980
2013			
Nemzeti támogatások	-	66 336	66 336
EU társfinanszírozású támogatások	157 910	61 832	219 742
Közvetlen EU kifizetések	400 045	-	400 045
Összesen	557 955	128 168	686 123
2014. évi aktuális előirányzat			
Nemzeti támogatások	-	80 522	80 522
EU társfinanszírozású támogatások	256 963	99 227	356 190
Közvetlen EU kifizetések	398 518	-	398 518
Összesen	655 481	179 749	835 230
2014. I. negyedévi kifizetés			
Nemzeti támogatások	-	17 492	17 492
EU társfinanszírozású támogatások	52 019	18 444	70 463
Közvetlen EU kifizetések	266 256	-	266 256
Összesen	318 275	35 936	354 211

Forrás: VM adatok alapján AKI szerkesztés

11. táblázat: **Földterület művelési ágak szerint (2012-2014)**

	ezer hektár		
Megnevezés	2012	2013	2014
Szántó	4 324	4 326	4 331
Gyümölcsös	93	92	93
Szőlő	82	82	81
Gyep	759	759	761
Mezőgazdasági terület	5 338	5 340	5 346
Erdő	1 928	1 934	1 936
Nádas	66	65	65
Halastó	37	37	37
Termőterület	7 368	7 376	7 384
Művelés alól kivett terület	1 935	1 927	1 919
Földterület összesen	9 303	9 303	9 303

Forrás: KSH

12. táblázat: **Őszi vetésterület (2011-2013)**

	ezer hektár		
Megnevezés	2011	2012	2013
Őszi vetés összesen	1 684	1 659	1 688
Gabonafélék vetése	1 411	1 462	1 471
ebből: búza	1 073	1 097	1 087
durumbúza	10	13	15
rozs	37	36	36
tritikálé	114	120	125
őszi árpa	178	196	209
Repce	272	197	217

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

13. táblázat: **Növénytermelés hozamai (2011-2013)**

Megnevezés	Betakarított mennyiség			Termésátlag		
	ezer tonna			tonna/hektár		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Kalászosok	5 690	5 649	6 955	..	..	..
ebből: búza	4 107	4 011	5 058	4,2	3,8	4,6
árpa	988	996	1 062	3,8	3,6	4,1
Egyéb szántóföldi növények						
Burgonya	600	548	487	25,9	20,5	21,7
Cukorrépa	856	882	991	56,5	47,0	52,6
Szója	95	68	82	2,3	2,8	2,1
Napraforgó	1 375	1 317	1 484	2,4	2,1	2,5
Kukorica	7 992	4 763	6 756	6,5	4,0	5,4
Silókukorica és csalamádé	2 390	2 225	2 383	25,0	21,4	23,4
Zöldségfélék						
Csemegekukorica	427	434	497	15,9	14,6	16,0
Paradicsom	163	109	136	69,5	70,6	44,6
Zöldpaprika	118	79	77	44,8	33,2	16,0
Vöröshagyma	58	57	60	20,6	22,6	25,8
Gyümölcs						
Őszibarack	42	16	53	6,4	2,5	9,8
Alma	293	651	573	8,2	18,1	20,5
Körte	17	15	21	5,5	4,5	8,2
Szőlő	450	356	530	5,9	4,9	7,4

Forrás: AKI Statisztikai Osztály, KSH

14. táblázat: **Műtrágya értékesítés alakulása (2011-2013)**

Megnevezés	2011	2012	2013
Műtrágya hatóanyagban, ezer tonna	413	438	498
Ebből: nitrogén	302	313	346
foszfor	51	59	75
kálium	60	66	77
Egy hektár mezőgazdasági területre kijuttatott hatóanyag, kg	77	83	93
Egy hektár szántó-, konyhakert-, gyümölcsös-és szőlőterületre kijuttatott hatóanyag, kg	90	96	101

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

15. táblázat: Az öntözés helyzetének alakulása az adott év októberéig (2011-2013)

Megnevezés	Vízjogilag engedélyezett öntözhető terület, hektár			Megöntözött alapterület, hektár			Kiöntözött vízmennyiség, ezer m ³		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Szántó	156 326	150 805	150 742	60 426	78 747	81 134	80 880	122 117	137 532
Gyümölcsös	12 672	11 796	10 697	5 582	5 832	5 767	5 650	5 090	13 677
Szőlő	406	406	405	26	24	24	26	24	21
Gyep	6 518	2 105	1 529	1 637	54	-	560	10	-
Halastó	12 489	15 416	16 096	8 885	11 520	13 723	67 450	85 230	78 146
Egyéb (erdő, fásítás stb.)	12 965	13 479	15 602	2 880	3 514	3 722	8 895	5 264	2 848
Összesen	201 376	194 041	195 071	79 436	99 692	104 370	163 461	217 735	232 223

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

16. táblázat: Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése (2012-2014)

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}		
	2012. I. félév	2013. I. félév	2014. I. félév
Kerekes traktorok	830	793	1 818
Gabonakombájnok	138	136	141
Önjáró rakodók	101	143	294
Talajművelőgépek	1 592	1 563	1 782
ekék	113	139	136
tárcsás talajművelők	182	172	268
magágykészítők	255	312	279
Vető- és ültetőgépek	417	525	497
gabonavető gépek	46	70	90
kukoricavető gépek	316	386	315
Tápanyag-visszapótlási gépek	552	543	500
műtrágyaszóró gépek	484	519	442
Növényvédő és -ápoló gépek	706	779	1 275
szántóföldi permetezőgépek	270	309	448
Betakarítógép adapterek	74	74	89
kukorica csőtörő adapterek	29	16	29
napraforgó betakarító adapterek	27	20	18
Szálaskarmány betakarítók	510	880	1 198
fűkaszák	327	442	675
rendkezelők, rendterítők, rendsodrók	165	364	438
Bálázók	157	205	432
Mezőgazdasági pótkocsik	174	224	416

^{a)} Használt gép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

^{b)} Az adatvédelmi törvény miatt az adat nem megjeleníthető.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

17. táblázat: Magyarország állatállománya (2012-2014)

Megnevezés	ezer darab				
	2012		2013		2014
	június 1.	december 1.	június 1.	december 1.	június 1.
Szarvasmarha	733	760	763	783	789
Ebből: tehén	335	339	336	345	356
Sertés	2 947	2 989	2 891	3 013	3 095
ebből: anyakoca	206	200	193	191	200
Juh	1 206	1 185	1 210	1 271	1 271
ebből: anyajuh	863	865	842	912	882
Ló	76	76	63	59	71
Tyúk	34 718	30 075	33 823	29 747	36 488
ebből: tojó	10 267	12 074	11 184	12 917	11 280
Liba	3 338	1 189	4 139	1 648	3 853
Kacsa	4 517	4 484	4 692	4 420	5 457
Pulyka	3 146	2 798	2 202	2 524	2 649

Forrás: KSH

18. táblázat: Magyarország tógazdasági és intenzív üzemi haltermelése (2011-2013)

Megnevezés	tonna					
	Tógazdasági haltermelés		Intenzív üzemi haltermelés		Összesen	
	bruttó	étkezési	bruttó	étkezési	bruttó	étkezési
2011	20 250	14 281	2 336	2 067	22 586	16 348
2012	19 111	13 163	2 349	1 970	21 460	15 133
2013	19 061	12 720	2 899	2 197	21 960	14 917

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

19. táblázat: Becsült vadállomány (2012-2014)

Megnevezés	ezer darab		
	2012	2013	2014
Gímszarvas	96,4	101,6	102,1
Dámszarvas	33,2	32,7	35,1
Őz	365,6	375,0	370,6
Muflon	12,3	13,2	12,6
Vaddisznó	109,8	120,2	105,2
Mezei nyúl	497,2	479,8	445,6
Fácán	678,8	611,1	560,1
Fogoly	22,8	17,7	16,3

Forrás: Országos Vadgazdálkodási Adattár

20. táblázat: **Vadállomány hasznosítás, teríték (2011-2013)**

Megnevezés	ezer darab		
	2011	2012	2013
Gímszarvas	47,7	49,8	53,1
Dámszarvas	11,7	12,5	12,8
Őz	93,1	96,5	100,4
Muflon	3,5	4,0	3,2
Vaddisznó	128,9	159,3	128,4
Mezei nyúl	98,9	85,1	76,5
Fácán	375	328,6	331,4
Fogoly	2,2	2,8	1,5
Pénzügyi adatok			milliárd HUF
Bevétel	18,67	20,28	19,77
Összes kiadás	17,20	18,91	19,17
Ebből: mezőgazdasági vadkár	2,24	2,51	2,2
erdei vadkár	0,16	0,14	0,13
Eredmény	1,47	1,38	0,6

Forrás: Országos Vadgazdálkodási Adattár

21. táblázat: **Erdőterület, erdősültség (2011-2013)**

Megnevezés	ezer hektár		
	2011	2012	2013
1. Földterület összesen	9 303	9 303	9 303
2. Erdőgazdálkodás alá vont terület összesen ^{a)}	2 051	2 056	2 058
Ebből:			
Faállománnyal borított terület	1 928	1 934	1 936
Erdőgazdálkodás alá vont területből:			
Állami tulajdonú erdők	1 157	1 156	1 157
Közösségi tulajdonú erdők	22	22	22
Magántulajdonú erdők	872	878	879
Erdősültség százalékban	20,7	20,8	20,8

^{a)} Az erdő művelési ágon kívül tartalmazza az utak vadlegelők stb. területét is.

Forrás: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Erdészeti Igazgatóság

22. táblázat: **Mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek külkereskedelme (2011-2013)**

Megnevezés	millió EUR		
	2011	2012	2013
Export	7 193	8 075	8 093
Import	4 446	4 455	4 494
Egyenleg	2 747	3 620	3 600

Forrás: AKI Statisztikai Osztály, KSH

23. táblázat: **A mezőgazdasági, vad-, erdőgazdálkodási és halászati társas vállalkozások jövedelemalakulása^{a)} és jövedelmezősége (2011-2013)**

Megnevezés	2011	2012	2013
Adózás előtti eredmény, millió HUF	136 336	153 096	135 772
Árbevétel arányos jövedelmezőség, % (Adózás előtti eredmény/Nettó árbevétel)	8,6	8,8	7,7
Saját tőke arányos jövedelmezőség, % (Adózás előtti eredmény/Saját tőke)	10,3	10,3	8,5

^{a)} Adóbevallást készítő vállalkozások adatai alapján.

Forrás: NAV gyorsjelentés

24. táblázat: **Az élelmiszeripar fontosabb adatai (2011-2013)**

Megnevezés	millió HUF		
	2011	2012	2013
Kibocsátás	2 548 121	2 776 193	2 864 468
Bruttó hozzáadott érték	626 928	659 435	675 563
Árbevétel	2 893 989	3 120 213	3 223 208
Foglalkoztatottak (év/fő)	91 033	93 681	91 928

Forrás: NAV gyorsjelentés

25. táblázat: **Főbb élelmiszeripari szakágazatok árbevétele és eredménye (2010-2012)**

Szakágazatok	millió HUF					
	Értékesítés nettó árbevétele			Adózás előtti eredmény		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Húsfeldolgozás, tartósítás	308 617	358 257	382 124	3 017	1 944	-2 491
Baromfi-hús feldolgozása, tartósítás	235 032	268 081	285 889	2 138	2 744	-928
Hús-, baromfi-hús-készítmény gyártása	109 732	107 864	107 714	3 291	-6 886	-2 544
Gyümölcs, zöldség feldolgozás	171 608	196 884	217 934	3 885	6 838	10 953
Tejtermék gyártása	209 112	218 312	267 987	-5 082	-6 526	227
Malomipari termék gyártása	123 943	137 777	142 288	1 005	5 297	4 439
Haszonállat-eledel gyártása	173 263	200 091	216 682	3 490	5 251	3 240
Hobbiállat-eledel gyártása	69 329	71 128	80 565	5 630	-334	3 754
Tésztafélék gyártása	37 181	39 297	37 042	570	4 021	794
Sörgyártás	84 811	125 893	133 824	2 533	-2 939	-11 772
Üdítőital gyártása	155 623	174 979	189 814	2 104	2 247	1 193
Dohányipar	156 746	168 397	194 595	774	-913	-2 403
Összes szakágazat ^{a)}	2 761 227	3 147 250	3 404 667	61 424	38 073	54 288

^{a)} Tartalmazza a felsoroltakon kívüli szakágazatokat is.

Forrás: NAV

